

ผลของกระบวนการกลุ่มต่อการทำงานเป็นทีม  
ของบุคลากรทางการพยาบาล



นางสาว อัจฉรา สืบสังข์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-638-929-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

19 พ.ย. 2546

2 19 2 1 6 4 0

THE EFFECT OF GROUP PROCESS ON  
TEAM PERFORMANCE OF NURSING PERSONNEL

Miss Atchara Suebsangad

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements  
for the Degree of Master of Nursing Science in Nursing Administration

Program of Nursing Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-638-929-7



พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

อัญญา สืบสังข์ : ผลของกระบวนการกลุ่มต่อการทำงานเป็นทีมของบุคลากรทางการแพทย์  
(THE EFFECT OF GROUP PROCESS ON TEAM PERFORMANCE OF NURSING  
PERSONNEL) อ. ที่ปรึกษา : รศ. ดร. วิภา จิระแพทย์, อ. ที่ปรึกษาร่วม : ผศ. ล้ายอง รัศมีมาลา ;  
110 หน้า. ISBN 974-638-929-7 .

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบเปรียบเทียบ 2 กลุ่ม ทำการทดสอบก่อนและหลัง  
การทดลอง โดยมุ่งที่จะศึกษาเปรียบเทียบผลของกระบวนการกลุ่มต่อการทำงานเป็นทีมของบุคลากรทางการแพทย์  
ระหว่างกลุ่มทดลองซึ่งได้รับกระบวนการกลุ่มในการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมกับกลุ่มควบคุมซึ่ง  
ปฏิบัติงานตามปกติ กลุ่มตัวอย่างคือ พยาบาลและผู้ช่วยพยาบาลที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยเด็กสามัญ  
โรงพยาบาลรามาริบัติ กลุ่มทดลองเป็นบุคลากรทางการแพทย์ จำนวน 25 คน และกลุ่มควบคุมเป็น  
บุคลากรทางการแพทย์จำนวน 26 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท คือ เครื่องมือในการทดลอง ได้แก่ แบบแผนการ  
ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินการทำงานเป็นทีม  
ซึ่งผ่านการทดสอบความเที่ยงและความตรงแล้ว

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. คะแนนเฉลี่ยของการทำงานเป็นทีมของบุคลากรทางการแพทย์กลุ่มทดลอง ภายหลังได้รับ  
กระบวนการกลุ่มในการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม สูงกว่าก่อนได้รับกระบวนการกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญ  
ทางสถิติที่ระดับ .05
2. ผลต่างของคะแนนเฉลี่ยของการทำงานเป็นทีมของบุคลากรทางการแพทย์ ภายหลังได้รับ  
กระบวนการกลุ่มในการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของกลุ่มทดลอง สูงกว่ากลุ่มควบคุมซึ่งปฏิบัติงาน  
ตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา ..... คณะพยาบาลศาสตร์  
สาขาวิชา ..... การบริหารการพยาบาล  
ปีการศึกษา ..... 2540

ลายมือชื่อนิสิต ..... อัญญา สืบสังข์  
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... อ. วิภา จิระแพทย์  
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ..... อ. ล้ายอง รัศมีมาลา

3972460536 NURSING ADMINISTRATION  
# # : MAJOR  
KEY WORD GROUP PROCESS / TEAM PERFORMANCE OF NURSING PERSONNEL

ATCHARA SUEBSANGAD : THE EFFECT OF GROUP PROCESS ON TEAM PERFORMANCE  
OF NURSING PERSONNEL. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. VEENA JIRAPAET, D.N.Sc.  
THESIS CO - ADVISOR : ASSIST. LAMYONG RUSMEEMALA, M.Ed. 110 pp. ISBN 974-638-929-7.

This quasi - experimental research was two group, pretest - posttest design with non - equivalent group, aiming to study the effect of group process on team performance of nursing personnel comparing with those practiced on the conventional nursing assignment in pediatric ward of Ramathibodi Hospital.

Subject was matched for working environment and then divided into two groups by simple random sampling technique. The experimental group was twenty - five nursing personnel who received the group process on team performance. The control group was twenty - six nursing personnel who practiced by using the conventional nursing assignment.

The research tools were developed by the researcher The experimental instrument was the group process on team performance promotion program and the instrument for data collection was the questionnaire on team performance of nursing personnel which was content validated and tested for test - retest reliability at  $r = 0.92$ .

The findings of this study were :

1. The posttest mean score of team performance of nursing personnel who received the group process on team performance had team performance score higher than pretest at  $P < 0.05$  .
2. The mean difference of team performance score of nursing personnel who received the group process on team performance was higher than the control group at  $P < 0.05$  .

ภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์  
สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล  
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิสิต.....  
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....  
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

## กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่ง จากรองศาสตราจารย์ ดร. วิณา จีระแพทย์ อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ผู้ให้ข้อคิด คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่และเป็นกำลังใจอย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกประทับใจและซาบซึ้งในความเมตตาของท่านเป็นที่สุด

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ล้ายอง รัศมีมาลา ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ร่วม และมีส่วนผลักดันให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสเข้ามาศึกษาต่อ

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสัตย์ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ ที่ท่านได้เสนอแนะให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และ รองศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณยกนก กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาในการใช้สถิติ

นอกจากนี้ ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันต่าง ๆ ทุกท่าน ที่ได้สละเวลา ตรวจและแก้ไขเครื่องมือวิจัย รวมทั้งขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่หอผู้ป่วยเด็กทั้ง 2 หอผู้ป่วยที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอระลึกถึงพระคุณ คุณพ่อ และขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ รวมทั้งขอขอบคุณทุกคนในครอบครัว ที่ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

อัจฉรา สืบสังข์

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย .....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ .....	จ
กิตติกรรมประกาศ .....	ฉ
สารบัญ .....	ช
สารบัญตาราง .....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ .....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา .....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย .....	4
1.3 แนวเหตุผลและสมมติฐานการวิจัย .....	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย .....	5
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย .....	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ .....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....	10
2.1 แนวคิดและหลักการทำงานเป็นทีม .....	10
2.2 การพัฒนาทีมงานและกระบวนการทำงานเป็นทีมของพยาบาล .....	16
2.3 กระบวนการกลุ่มเพื่อการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม .....	23
2.4 การทำงานเป็นทีมของพยาบาล .....	35
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....	38
3 วิธีดำเนินการวิจัย .....	48
3.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง .....	49
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย .....	49
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล .....	54
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล .....	56
3.5 แบบแผนการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของบุคลากรทางการพยาบาล .....	58

ต้นฉบับ หน้าขาดหาย



4.2	ผลการเปรียบเทียบการทำงานเป็นทีมของบุคลากรทางการแพทย์ ซึ่งได้รับกระบวนการกลุ่มในการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและ บุคลากรทางการแพทย์ซึ่งปฏิบัติงานตามปกติ ก่อนการทดลอง .....	68
4.3	ผลการเปรียบเทียบการทำงานเป็นทีมของบุคลากรทางการแพทย์ ก่อนและหลังได้รับกระบวนการกลุ่มในการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม..	70
4.4	ผลการเปรียบเทียบการทำงานเป็นทีมของบุคลากรทางการแพทย์ กลุ่มทดลองซึ่งได้รับกระบวนการกลุ่มในการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และกลุ่มควบคุมซึ่งปฏิบัติงานตามปกติหลังการทดลอง .....	72
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ .....	73
5.1	สรุปผลการวิจัย .....	76
5.2	อภิปรายผลการวิจัย .....	77
5.3	ข้อเสนอแนะ .....	81
	รายการอ้างอิง .....	82
	ภาคผนวก .....	87
	ภาคผนวก ก .....	88
	ภาคผนวก ข .....	89
	ภาคผนวก ค .....	91
	ภาคผนวก ง .....	98
	ประวัติผู้วิจัย .....	110

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	66
เปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของบุคลากรทางการแพทย์ ระหว่าง	
กลุ่มทดลองซึ่งได้รับกระบวนการกลุ่มในการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม	
และกลุ่มควบคุมซึ่งปฏิบัติงานตามปกติ จำแนกตามตำแหน่ง .....	
2	67
เปรียบเทียบ ค่าพิสัย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของบุคลากรทางการแพทย์	
ระหว่างกลุ่มทดลองซึ่งได้รับกระบวนการกลุ่มในการส่งเสริมการทำงาน	
เป็นทีม และกลุ่มควบคุมซึ่งปฏิบัติงานตามปกติ จำแนกตาม อายุ และ	
ประสบการณ์การทำงาน .....	
3	68
เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการ ทำงานเป็นทีม	
รายด้านและ โดยรวม ของบุคลากรทางการแพทย์ซึ่งได้รับกระบวนการกลุ่ม	
ในการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และกลุ่มควบคุมซึ่งปฏิบัติงานตามปกติ	
ก่อนการทดลอง .....	
4	70
เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการทำงานเป็นทีม	
รายด้านและ โดยรวมของบุคลากรทางการแพทย์ ก่อนและหลังได้รับ	
กระบวนการกลุ่มในการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม .....	
5	72
เปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการทำงาน	
เป็นทีมรายด้าน และ โดยรวมของบุคลากรทางการแพทย์ภายหลังได้รับ	
กระบวนการกลุ่มในการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของกลุ่มทดลอง และ	
กลุ่มควบคุมซึ่งปฏิบัติงานตามปกติ .....	